

Deel B

1 Financieel beleid en allocatie

Het samenwerkingsverband alloceert haar middelen op basis van drie niveaus van ondersteuning:

- Basisondersteuning en lichte ondersteuning (niveau 0 en 1);
- extra ondersteuning in het regulier onderwijs (niveau 2-3);
- extra ondersteuning binnen voorziening (speciaal (basis-)onderwijs (niveau 4));

Basisondersteuning

Het samenwerkingsverband heeft in zijn ondersteuningsplan aangegeven welke basisondersteuning de scholen minimaal moeten kunnen bieden. Alle scholen dienen aan deze criteria te voldoen. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de schoolbesturen.

Het onderhouden van een adequate en professionele ondersteuningsstructuur behoort tot deze basisondersteuning, evenals het goed toerusten van het van het personeel om handelings- en oplossingsgericht te kunnen arrangeren en werken volgens de pdsa-cyclus.

Het samenwerkingsverband stelt voor het onderhouden en verder ontwikkelen van deze basis en lichte ondersteuning een bedrag per leerling beschikbaar. In 2016 was dit een bedrag van € 115,- per leerling, in totaal ca. 2,4 miljoen euro.

Extra ondersteuning in het regulier onderwijs

Bij de start van ons samenwerkingsverband,¹ is gekozen voor een overgangsmaatregel ten opzichte van de tot augustus 2014 geldende regeling leerlinggebonden financiering (het zogenaamde “rugzakje”).

Dit betekent dat scholen (i.c. hun besturen) middelen ontvingen voor het organiseren van zwaardere interventies en arrangementen. In het schooljaar 2015-2016 was dit bedrag nog deels gebaseerd op de omvang van de rugzakjes in 2014. Vanaf augustus 2016 is dit omgezet naar een bedrag van € 65,- per leerling (totaal ca. 1,35 miljoen euro).

In de meerjarenbegroting is voor dit onderdeel een zogenaamde “zachte landing” uitgewerkt, d.w.z. een geleidelijke aanpassing aan verminderde inkomsten door de verevening.

Naast de middelen die scholen rechtstreeks ontvangen voor extra ondersteuning, beschikken de acht werkgebieden over expertise en financiële middelen om de extra ondersteuning in het basisonderwijs vorm te geven. De expertise in deze werkgebieden ligt bij onze consultants, schooldirecteuren, intern begeleiders, coördinatoren jeugdhulp en ambulante begeleiders vanuit het speciaal onderwijs. De acht werkgebieden beschikken over een eigen budget voor de totstandkoming en uitvoering van arrangementen. Scholen kunnen direct een beroep doen

¹ overgangsbekostiging passend onderwijs sinds 1 augustus 2014

op deze middelen, waardoor dichtbij huis inclusief onderwijs kan worden geboden. In het schooljaar 2015-2016 was een bedrag van totaal bijna 1,5 miljoen euro voor de werkgebieden beschikbaar. In het schooljaar 2016-2017 loopt dit bedrag op naar 1,95 miljoen euro.

Extra ondersteuning binnen voorziening op speciaal (basis)onderwijs

Tot ons samenwerkingsverband behoren drie scholen voor speciaal basisonderwijs. Daarnaast maken we gebruik van andere scholen voor speciaal onderwijs in onze regio.

In de bekostiging wordt onderscheid gemaakt tussen basiskosten (vergelijkbaar met de gemiddelde kosten voor een reguliere leerling) en kosten voor extra ondersteuning (middelzware tot zware ondersteuning). Er is sprake van drie categorieën oplopend in zwaarte (laag, midden en hoog, hierna korthedshalve aangeduid als 1, 2 resp. 3) waarbij het bedrag voor een categorie afgeleid is van de ondersteuningskosten die een leerling gemiddeld koste:

Het aanvullende budget voor extra ondersteuning wordt naar rato van het aantal leerlingen in het samenwerkingsverband verdeeld. Met dit budget kunnen wij de kosten voor extra ondersteuning betalen.

Dat is anders dan de situatie vóór de invoering van passend onderwijs, toen de middelen voor extra ondersteuning ongelijk verdeeld waren over het land. Deze verandering heet 'verevening'. Omdat de verevening herverdeeldeffecten met zich meebrengt, is er een overgangsregeling. Met deze regeling groeien wij tot 2020 naar het nieuwe budget toe.

Het speciaal basisonderwijs heeft nog dezelfde bekostigingssystematiek als voor Passend Onderwijs, waarbij de scholen rechtstreeks door het rijk bekostigd worden alsof zij 2% van het leerlingenaantal in het samenwerkingsverband hebben. Ons deelnamepercentage ligt daaronder: 1,41%.

De door de SBO-scholen teveel ontvangen ondersteuningsbekostiging wordt terugbetaald aan het samenwerkingsverband.

Het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs ontvangen daarnaast middelen van het samenwerkingsverband om tijdelijke crisis- en observatieplaatsen beschikbaar te kunnen houden. Ook krijgen zij middelen om het ondersteuningsaanbod van de scholen verder te professionaliseren.

Overige kaders

Wij hebben ten gevolge van de deelnamepercentages aan het speciaal onderwijs en de leerlinggebonden financiering op de peildatum 1 oktober 2011 te maken met een afnemend vereveningsbedrag. Hierop wordt uiteraard in de meerjarenbegroting geanticipeerd (zie continuïteitsparagraaf). Daarnaast is de regio Noord-Kennemerland een krimpregio. Het leerlingenaantal neemt elk jaar licht af.

Planning en control

Wij kennen een begrotingscyclus die gebaseerd is op schooljaren. Deze keuze is gemaakt omdat onze baten voor het grootste deel per schooljaar worden vastgesteld. Voor het speciaal (basis-)onderwijs is het aantal leerlingen op 1 februari het uitgangspunt.

Via onze trimesterrapportages houden we de belangrijkste ontwikkelingen bij. Deze rapportages geven inzicht in de diverse kwaliteitsaspecten van ons werk: bijv. de extra ondersteuning op de scholen en de werkgebieden, het dekkend netwerk, het aantal thuiszitters, de afstemming tussen zorg en onderwijs en de ontwikkeling en uitvoering van onze plannen en doelen.

Bedrijfsvoering/AO-IC

Via onze administratieve organisatie en interne controle zijn de financiële werkprocessen en procedures vastgelegd en zijn controle mechanismen ingebouwd zodat de verantwoordelijkheden en bevoegdheden helder zijn.

In 2015 is dit voor het eerst gedaan. In 2017 zal dit opnieuw worden bekeken en waar nodig worden aangepast.

Het eerder opgestelde Treasurystatuut is in 2016 aangepast aan de landelijke regeling "Beleggen, lenen en derivaten" van 6 juni 2016.

Huisvesting

Per 17 mei 2016 is het samenwerkingsverband verhuisd naar een gezamenlijke locatie met het stafbureau van het samenwerkingsverband voor voortgezet onderwijs aan de Hertog Aalbrechtweg 5 te Alkmaar. Hiertoe is een gezamenlijke huurovereenkomst gesloten.

2 Continuïteitsparagraaf

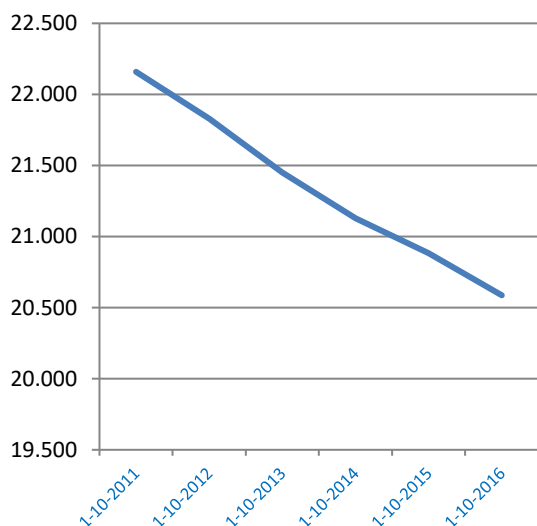
1. Leerlingenaantallen

De leerlingenaantallen van 1 oktober 2016 zijn als volgt:

regulier basisonderwijs	20587
speciaal basisonderwijs	319
speciaal onderwijs	330

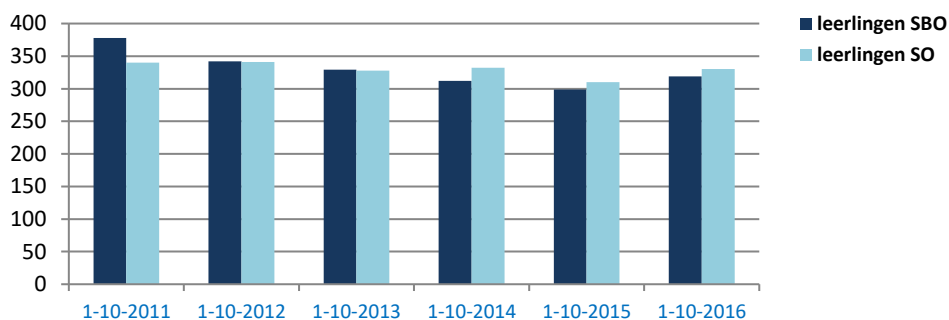
deelnamepercentage SBO	1,53%	landelijk: 2,31%
deelnamepercentage SO	1,58%	1,58%

De ontwikkeling van leerlingenaantallen vanaf 2011 (eerste peildatum passend onderwijs).

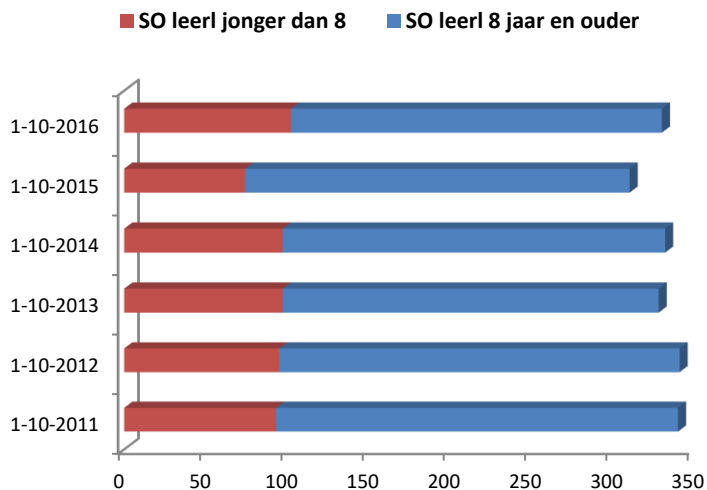

Noord-Kennemerland is een krimpregio. Het aantal leerlingen in het regulier basisonderwijs daalt licht.

In de meerjarenbegroting is uitgegaan van een gemiddelde jaarlijkse krimp van 1,46%.

Het aantal leerlingen op het speciaal (basis) onderwijs is t.o.v. 2015 licht (beide: 20 leerlingen) gestegen. Uiteraard heeft de krimp van het aantal leerlingen in het basisonderwijs en de stijging van SBO en SO een dubbele invloed op het gestegen deelnamepercentage.

De stijging bij het speciaal onderwijs vindt vooral plaats bij leerlingen jonger dan 8 jaar. De groep leerlingen van 8 jaar en ouder is ten opzichte van de laatste jaren kleiner geworden.

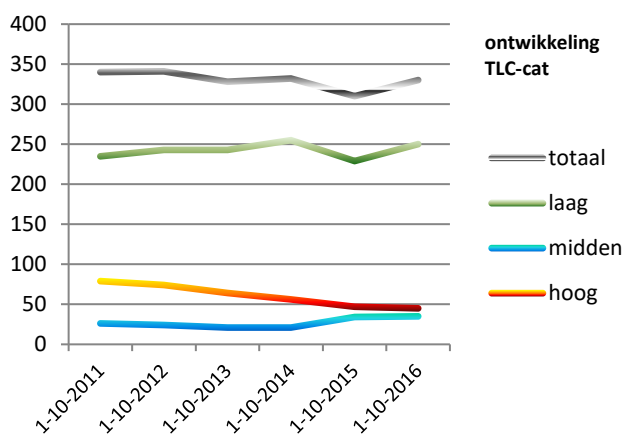
In het speciaal onderwijs zijn de leerlingenaantallen per jaar te wisselend en te klein om een goede prognose voor de

komende jaren op te stellen. We gaan in de meerjarenraming uit van een vrijwel stabiel aantal.

De leerlingenprognose die het uitgangspunt vormt voor de meerjarenraming is als volgt:

	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021
Basisonderwijs	20286	19990	19698	19410	19127
SBO	321	324	327	330	330
SO	330	330	330	330	330

De (beperkte) groei van het SO heeft zich vooral voorgedaan in de toelaatbaarheidscategorie "laag". Het aandeel "midden" en "hoog" lijkt enigszins gestabiliseerd.

Samengevat zijn de uitgangspunten voor de meerjarenraming:

- een krimp van het basisonderwijs: gemiddeld 1,46%
- een stabiel aantal leerlingen in het SBO en SO;
- stijgende deelnamepercentages, naar ca. 1,65% in 2021 voor zowel SBO als SO;
- een afnemende vereveningsbijdrage.

2. Personele bezetting

Het gemiddelde aantal fte's in 2016 bedroeg 8,2 fte. Vanaf 1 augustus 2016 is de personele bezetting toegenomen. Twee functionarissen, die eerder via detachering werden ingehuurd, kwamen per die datum in dienst van PPO-NK als consulent passend onderwijs.

De personele bezetting in 2017 is als volgt:

directie	1,0
managementassistent	1,0
beleids- en kwaliteitsmedewerker	1,0
consulent passend onderwijs	8,7
totaal	11,7 fte

Naar verwachting blijft dit aantal de komende jaren gelijk.

2017	2018	2019	2020
11,7 fte	11,7 fte	11,7 fte	11,7 fte

Onderwijsondersteuning (ambulante begeleiding (wordt ingehuurd bij het SO, op basis van een langlopende overeenkomst. Hiermee is een bedrag gemoeid van ruim € 938.000,-.

3. Huisvesting

Per 17 mei 2016 is PPO-NK verhuisd naar een nieuwe locatie aan de Hertog Aalbrechtweg 5 te Alkmaar.

Hiervoor heeft een verbouwing moeten plaatsvinden. Deze verbouwing verklaart de stijging van de materiële vaste activa (zie jaarrekening/balans per 31 december 2016).

4. Meerjarenbegroting

De vertaling van het bovenstaande in de vastgestelde meerjarenbegroting is als volgt:

BATEN	2017	2018	2019	2020	2021
I Rijksbijdragen					
1. lichte ondersteuning personeel	3.145.963	3.099.717	3.054.152	3.009.255	2.983.292
2. lichte ondersteuning materieel	154.196	151.929	150.581	149.607	148.316
3. zware ondersteuning personeel	6.495.693	6.400.206	6.306.123	6.213.423	6.159.815
correctie i.v.m. verevening	1.444.916	1.166.786	773.335	284.913	0
	-	-	-	-	-
SO-plaatsen 1 oktober personeel	3.284.472	3.284.472	3.284.472	3.284.472	3.284.472
4. zware ondersteuning materieel	631.719	622.432	613.283	604.267	599.054
correctie i.v.m. verevening	175.699	141.879	94.036	34.645	0
SO-plaatsen 1 oktober materieel	-288.407	-288.407	-288.407	-288.407	-288.407
5. impuls schoolmaatschappelijk werk	29.695	29.259	28.829	28.405	28.160
totaal rijksbijdragen	8.505.002	8.039.331	7.447.460	6.751.638	6.345.759
II Overige baten					
1. inkomend grensverkeer sbo	23.000	35.000	47.000	54.000	54.000
2. overdracht SBO <2%	493.833	484.309	477.017	469.876	465.964
totaal overige baten	516.833	519.309	524.017	523.876	519.964
totaal baten	9.021.835	8.558.640	7.971.477	7.275.513	6.865.723
OVERDRACHTEN (overige negatieve baten)					
I ondersteuningsniveau 0 en 1					
basisondersteuning regulier					
1. onderwijs	2.386.607	2.351.524	2.316.956	2.282.897	2.263.201
II ondersteuningsniveau 2 en 3					
overgangsregeling					
2. ondersteuningsniveau 2-3	944.333	816.667	616.667	291.667	0
III ondersteuningsniveau 4 SBO					
tussentijdse groei peildatum 1					
3. februari	39.000	39.000	39.000	39.000	39.000
4. crisisopvang 10 plaatsen overgangsregeling	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
5. ondersteuningsniveau 2-3	95.833	85.833	63.333	23.333	0
6. SBO ontwikkeling	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
IV ondersteuningsniveau 4 SO					
6. peildatum 1 februari	277.500	190.000	190.000	190.000	190.000
7. crisisopvang 10 plaatsen	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
8. SO ontwikkeling	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
totaal overdrachten	4.243.274	3.983.024	3.725.956	3.326.897	2.992.201
LASTEN					
I management & organisatie					
1.1. loonkosten M&O	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
1.2. personeel van derden M&O	0	0	0	0	0
1.3. reis- en verblijfskosten	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
1.4. arbozorg	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
1.5. professionalisering (eigen personeel)	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000

1.6. overige personeelskosten	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
2.1. huisvesting huur all-in	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
2.2. overige huisvestingslasten	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
3.1. kantoorkosten	17.500	17.500	17.500	17.500	17.500
3.2. afschrijvingen	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
3.3. verzekeringen	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
aansluitingen, abonnementen,					
3.4. contributies	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
3.5. administratie en beheer	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
3.6. accountancy	5.500	5.500	5.500	5.500	5.500
3.7. PR en communicatie (incl. website)	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000
4.1. OPR faciliteiten	8.100	8.100	8.100	8.100	8.100
4.2. bestuurskosten	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
5. onvoorzien	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
	564.600	564.600	564.600	564.600	564.600
II uitvoeringsorganisatie swv					
1.1. loonkosten onderwijsexperts	640.000	640.000	640.000	640.000	640.000
1.2. inhuur onderwijsondersteuners	920328	926.000	912.388	912.388	898.976
1.3. personeel van derden overig	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
1.4. bijeenkomsten en professionalisering	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000
1.5. dotatie personeelsvoorziening	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
2.1. ondersteuningsniveau 2-3	2.000.000	1.916.667	1.800.000	1.747.500	1.674.000
2.2. onderwijszorgarrangementen	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
2.3. doorontwikkeling swv	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
topplan (voorheen					
3.1. groeidocument) incidenteel	0	0	0	0	0
3.2. topplan licentie	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
4. monitoring	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
5. interventies directie	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
6. onvoorzien	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
	3.872.328	3.794.667	3.664.388	3.611.888	3.524.976
III overige lasten					
1. uitgaand grensverkeer SBO	23.000	35.000	47.000	54.000	54.000
2. dotatie algemene reserve	118.750	75.000	43.750	0	0
dotatie bestemmingsreserve					
3. zachte landing	158.333	68.750	14.583	0	0
	300.083	178.750	105.333	54.000	54.000
totaal lasten	4.737.012	4.538.017	4.334.321	4.230.488	4.143.576
RESULTAAT					
baten	9.021.835	8.558.640	7.971.477	7.275.513	6.865.723
overdrachten	4.243.274	3.983.024	3.725.956	3.326.897	2.992.201
lasten	4.737.012	4.538.017	4.334.321	4.230.488	4.143.576
resultaat	41.550	37.599	-88.801	-281.872	-270.054

In deze laatst vastgestelde meerjarenbegroting is een scenario verwerkt waarbij dalende baten als gevolg van krimp en verevening voor de scholen nog enige tijd worden gecompenseerd (“zachte landing”) vanuit een bestemmingsreserve.

5. Risicomanagement

a. Analyse

De risico's van een samenwerkingsverband zijn van een andere orde dan van een schoolbestuur. Zo exploiteren wij geen schoolgebouwen en ook zijn de werkgeversrisico's - door het beperkte aantal personeelsleden - gering.

Bovendien hoeft een aantal risicofactoren niet te leiden tot vergroting van het weerstandsvermogen omdat ze in de exploitatie kunnen worden opgelost. Zoals aangegeven wordt krimp en verevening niet als een risico opgevat. Datzelfde geldt voor mogelijke ontwikkelingen in de deelnamepercentages van het S(B)O : deze zijn tijdig zichtbaar en hierop kan in de jaarlijkse aanpassing van de meerjarenbegroting worden geanticipeerd.

Risico's als de kwaliteit van de uitvoering van de basisondersteuning en handelingsvaardig werken en arrangeren volgens het ondersteuningsprofiel zijn een taak van de scholen en besturen. Zij zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs aan de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

De verantwoordelijkheden van de school en het samenwerkingsverband liggen wel dicht bij elkaar. De mate waarin wij onze taken invullen heeft invloed op de zorgplicht van het schoolbestuur. Wij zijn bij het realiseren van een dekkend netwerk afhankelijk van het aanbod van de aangesloten schoolbesturen. Als er sprake is van tekortkomingen in kwaliteit kan de inspectie het samenwerkingsverband en de schoolbesturen vragen om maatregelen te nemen.

We zien daarnaast een toenemende druk vanuit de inspectie om meer transparantie en publieke verantwoording. Worden de toevertrouwde middelen wel doelmatig besteed? Het is aan ons en de gezamenlijke besturen om hierop alert te zijn.

Een beperkt aantal risico's moet vertaald worden in een risicoreserve of weerstandsvermogen. Naast de (beperkte) personele bezetting (werkgeversrisico), kunnen medewerkers onzorgvuldig handelen of kan er schade ontstaan doordat niet gehandeld wordt overeenkomstig de vastgestelde procedures en werkprocessen bijv. bij het toekennen van de verklaring toelaatbaarheid. Dit gegeven heeft uiteraard onze continue aandacht. In 2017 worden de werkprocessen en AO/IC opnieuw bekeken en waar nodig aangepast (financiële en personele administratie, ontwikkeling Topdossier).

Tenslotte kunnen we te maken hebben met bijzondere situaties of interventies (bijvoorbeeld de kwalitatieve uitvoering van de zorgplicht door scholen of ontstane lacunes in het dekkend netwerk) waardoor het waarmaken van de zorgplicht door scholen in het geding is. Mogelijk zijn hiervoor extra financiële bijdragen noodzakelijk die niet binnen het reguliere budget vallen. Dit leidt vooralsnog tot een gewenst weerstandsvermogen van ca. € 400.000,- (ca. 5%

van de lumpsum (d.i. de lumpsum na verrekening met de plaatsen in het SO door DUO en inclusief de vereveningsbijdrage).

b. Treasurybeleid

Het samenwerkingsverband heeft een treasurystatuut, laatst gewijzigd en vastgelegd op 1 oktober 2016. Uitgangspunt hierin is een treasurycomité, dat overleg voert over het treasurybeleid als en zodra daartoe aanleiding is. De penningmeester, algemeen directeur en controller hebben zitting in dit comité.

Het samenwerkingsverband beheert een betaalrekening en een spaarrekening, waarbij het merendeel van de liquide middelen (€ 2,7 miljoen) op de spaarrekening zijn geplaatst. De rentebaten zijn als gevolg van de verder dalende spaarrente gering. Het samenwerkingsverband heeft geen vermogen geplaatst in aandelen of andere belangen en verstrekt geen leningen.

Het vermogen van het samenwerkingsverband is inmiddels bestemd (zie par.6) en zal m.n. worden ingezet om tot en met 2021 de dalende inkomsten die het gevolg zijn van de verevening te compenseren.

6. Vermogenspositie

N.a.v. de tussentijdse balans (31 juli 2016) is reeds besloten om:

- het gewenste weerstandsvermogen op 31 december 2016 te bepalen op € 400.000,- en vervolgens de dotaties zoals deze zijn weergegeven in de laatst vastgestelde meerjarenbegroting achterwege te laten;
- hetzelfde te doen voor de gewenste bestemmingsreserve “zachte landing” (€ 325.000,-).

Bij de begroting voor het schooljaar 2017-2018 zal de meerjarenbegroting hierop worden aangepast.

Hierin zal tevens drie jaar lang een budget voor doorontwikkeling en professionalisering worden opgenomen.

Verder niet bestemd vermogen wordt vanaf het schooljaar 2017-2018 toegevoegd aan de middelen voor de basisscholen voor de ondersteuningsniveaus 2-3, via het meerjarenplan voor de zachte landing van dit budget (bijvoorbeeld via verlenging van de planperiode).

7. Meerjarenraming balans

<i>ACTIVA</i>	<i>JR2016</i>	<i>B2017</i>	<i>B2018</i>	<i>B2019</i>
VASTE ACTIVA	110.850	102.850	94.850	86.850
VORDERINGEN	56.258	55.000	55.000	55.000
LIQUIDE MIDDELEN	2.801.336	2.823.393	2.888.992	2.828.192
TOTAAL ACTIVA	2.968.444	2.981.243	3.038.842	2.970.042

<i>PASSIVA</i>	<i>JR2016</i>	<i>B2017</i>	<i>B2018</i>	<i>B2019</i>
EIGEN VERMOGEN	2.557.828	2.602.378	2.639.977	2.551.177
VOORZIENINGEN	8.865	28.865	48.865	68.865
KORTLOPENDE SCHULDEN	401.751	350.000	350.000	350.000
TOTAAL PASSIVA	2.968.444	2.981.243	3.038.842	2.970.042

Staat / Raming van Baten en Lasten

<i>BATEN</i>	<i>JR2016</i>	<i>B2017</i>	<i>B2018</i>	<i>B2019</i>
Rijksbijdragen	2.209.017	2.211.728	2.089.640	1.871.504
Overige overheidsbijdragen	20.563	0	0	0
Overige baten	534.950	516.833	519.309	524.017
TOTAAL BATEN	2.764.530	2.728.561	2.608.949	2.395.521

<i>LASTEN</i>	<i>JR2016</i>	<i>B2017</i>	<i>B2018</i>	<i>B2019</i>
Personeelslasten	1.855.613	1.945.328	1.951.000	1.937.388
Afschrijvingen	14.059	8.000	8.000	8.000
Huisvestingslasten	77.883	70.000	70.000	70.000
Overige lasten	278.248	660.683	542.350	468.933
TOTAAL LASTEN	2.225.802	2.684.011	2.571.350	2.484.321

SALDO BATEN EN LASTEN	538.728	44.550	37.599	-88.800
Saldo financiële Bedrijfsvoering	2.295	0	0	0
TOTAAL RESULTAAT	541.023	44.550	37.599	-88.800

3 Toelichting op de jaarrekening

Kengetallen

In de kengetallen schuilt een specifiek probleem dat voor samenwerkingsverbanden nog niet is opgelost.

Het feit dat de schoolbesturen de aan hen overgedragen ondersteuningsmiddelen (verrekend via DUO of overgemaakt door het samenwerkingsverband) rechtstreeks moeten verantwoorden in de eigen jaarrekening, heeft geleid tot het voorschrift dat deze overdrachten als negatieve baten moeten worden geboekt.

Dit heeft tot gevolg dat de jaarrekening de baten uitsluitend weergeeft na aftrek van alle overdrachten. Het vergelijken van kengetallen als weerstandsvermogen en rentabiliteit is daardoor niet goed mogelijk. Er is momenteel voor passend onderwijs geen betrouwbare landelijke *benchmark* zoals binnen het basisonderwijs wel het geval is.

Baten

Het samenwerkingsverband werkt voor de exploitatie met een schooljaarbegroting. De in de jaarrekening begrote baten zijn derhalve voor 7/12 gebaseerd op de begroting 2015-2016 en voor 5/12 op de begroting 2016-2017.

De gerealiseerde baten wijken af:

- met € 78.000 aan rijksbijdragen als gevolg van een hogere overdrachten aan ondersteuningsmiddelen;
- met afgerond € 300.000,- aan overige baten. Dit wordt veroorzaakt doordat in het schooljaar het surplus aan ondersteuningsmiddelen bij het SBO (als gevolg van de 2% regeling) niet als baten in de begroting zijn opgenomen, maar zijn verrekend met de overdrachten. Vanaf 1 augustus 2016 worden deze middelen niet meer verrekend, maar daadwerkelijk geïnd (en dus ook begroot).

Lasten

De personele lasten verlopen conform de begroting (zie ook de continuïteitsparagraaf). Ook de materiële lasten blijven binnen de begrote exploitatie, waarbij sprake is van iets lagere (structurele) huisvestingslasten en iets hogere afschrijvingen op investeringen in het gebouw en ICT. Een deel van deze investeringen is gedaan met het samenwerkingsverband voor voortgezet onderwijs.

Het positieve resultaat over 2016 wordt vooral verklaard door onderbesteding op de overige instellingslasten waarbij met name opvalt:

- de begroting 2015-2016 kende nog (zoals bij aanvang van het samenwerkingsverband) een relatief hoge post onvoorzien. Deze wordt inmiddels niet meer in deze omvang in de begroting opgenomen;
- op de begrote budgetten voor monitoring en digitalisering van het groeidocument (Topdossier) zijn pas in 2017 uitgaven te verwachten.

Ook is zichtbaar dat een aantal posten in het grootboek (zoals PR en communicatie) nog niet goed aansluiten op de begroting. Bij de wisseling van administratiekantoor per 1 januari 2017 wordt dit verfijnd.

De werkgebieden hebben een budget per schooljaar, waarbij een restant of overschrijding op 31 juli wordt verrekend met het daarop volgende schooljaar.

We zien dat er grote verschillen zijn per werkgebied: sommige gebieden houden geld over; anderen hebben een tekort. Mogelijk speelt de leerlingenpopulatie daarbij een rol.

In 2017 wordt bekeken of het allocatiemodel van evenredige toekenning over de werkgebieden (bedrag per leerling) ook op lange termijn kan standhouden.

Toezichthoudend verslag

Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland (PPO-NK) is een stichting met een algemeen bestuur en een algemeen directeur. De bestuurders van de 14 deelnemende schoolorganisaties vormen het bestuur en zijn tevens opdrachtgever van de algemeen directeur. De algemeen directeur voert haar bestuurlijke taken uit binnen een breed mandaat. Het bestuur doet hierbij verslag van het interne toezicht in 2016.

Taak

Als bestuur zien wij toe op de algemene gang van zaken in de organisatie, de kwaliteit van de besturing door de directeur, de strategie, het (financiële) beleid en de samenwerking en coördinatie binnen PPO-NK.

Om onze interne toezichtfunctie goed te kunnen uitoefenen, is een toezichtkader een belangrijk instrument. Het toezichtkader bevat onze wettelijke taken en maatschappelijke legitimatie, de doelen en activiteiten waarop het toezicht wordt gehouden en de wijze waarop wij het interne toezicht uitoefenen.

Als bestuur hebben wij in 2016 de volgende wettelijke taken als intern toezichthoudend orgaan verricht:

- de begroting 2017 en de meerjarenbegroting 2017-2021 goedgekeurd;
- het jaarverslag 2014-2015 vastgesteld;
- de accountant (van Ree accountants) benoemd, en
- toegezien op de rechtmatige verwerving en besteding van middelen.

Governance

Om risico's van rolverwarring en -conflicten te voorkomen is het van belang afspraken te maken over onafhankelijk toezicht en goed bestuur. In 2016 is het onderwerp 'good governance' wederom diverse keren aan de orde gekomen in ons bestuur en in de daartoe ingestelde werkgroep 'governance'.

In de werkgroep werd het belang benadrukt van het aanhouden van een goede balans tussen enerzijds formeel toezicht op gepaste afstand en anderzijds de nabijheid die nodig is voor de rol van bestuurder als uitvoerder van de eigen zorgplicht.

In nauwe samenwerking met de werkgroep is besloten tot een tussenstap. Op de weg naar een daadwerkelijke scheiding tussen bestuur en toezicht wordt een situatie gecreëerd die daarbij zo dicht mogelijk in de buurt komt. De volgende zaken zijn in gang gezet:

- Er is een toezichtkader opgesteld dat voor het bestuur geldt als leidraad en 'moreel kompas'.
- Het managementstatuut waarin de verantwoordelijkheidsverdeling tussen bestuur en directeur is opgenomen, is gewijzigd.
- De bestuursvergaderingen worden geleid door een onafhankelijk voorzitter.

- Er zijn drie interne bestuurscommissies ingesteld: de commissie kwaliteit en innovatie, de auditcommissie financiën en de remuneratiecommissie.

Afgesproken is deze zaken in het voorjaar van 2018 te evalueren.

Functioneren

Zowel de agendavoorbereidingen als de vergaderingen zelf vinden plaats in een open en constructief- kritische sfeer, vanuit wederzijds begrip van de te onderscheiden verantwoordelijkheid en rol. De ambtelijke en secretariële ondersteuning is vanuit het kantoor in Alkmaar verzorgd.

Het jaar 2016 stond grotendeels in het teken van het thema 'good governance' en het nieuwe ondersteuningsplan voor de periode 2017-2021. In 2016 kwam het bestuur zeven keer in reguliere vergaderingen bijeen.

In onze vergaderingen kwamen daarnaast onder andere de volgende onderwerpen aan de orde: de trimesterrapportages, de (meerjaren)begroting en onze vermogenspositie, het jaarverslag 2014 – 2015, de huisvesting, de functiewaardering, het digitale groeidocument (TOP-dossier) en het beleid voor nieuwkomers en thuiszitters.

Het inhoudelijke jaarverslag 2016 is besproken in onze bestuursvergadering van 22 maart 2017. Wij menen dat dit verslag een goede en betrouwbare weergave is van hetgeen in 2016 op hoofdlijnen is ondernomen. Het financieel deel van het jaarverslag is besproken in de auditcommissie financiën van 23 maart 2017. Met inachtneming van enkele tekstsuggesties is de commissie akkoord gegaan met het financieel bestuursverslag.

Drie onderscheidende thema's

Bij de behandeling van het jaarverslag op 22 maart j.l. zijn door ons bestuur drie thema's benoemd waarvan wij van mening dat zijn dat PPO-NK zich onderscheidt. Deze zijn de hoge kwaliteit van de trimesterrapportages, de samenwerking in de werkgebieden en de samenwerking met het speciaal (basis)onderwijs en jeugdhulp voorziening.

In **de trimesterrapportages** is de algemeen directeur steeds uitgebreid ingegaan op de voortgang en resultaten van de belangrijkste kwaliteitsgebieden die onze aandacht behoeften. Wij hebben ons in elke vergadering ook aanvullend mondeling laten informeren. Wij beoordelen de informatievoorziening door de directeur via de trimesterrapportages als meer dan toereikend om onze bestuurlijke rol op afstand te kunnen vervullen. De rapportages zijn to the point, actueel en volledig.

PPO-NK is bij uitstek een netwerkorganisatie; scholen, schoolbesturen, gemeenten en instellingen werken op veel terreinen met elkaar samen. De diversiteit tussen samenwerkingsverbanden is groot. Waar samenwerkingsverbanden investeren in een goede onderlinge samenwerking krijgt passend onderwijs sneller vorm. Er vindt meer uitwisseling van expertise plaats en er wordt creatief gezocht naar maatwerk om alle leerlingen een passende plek te bieden. Daar waar men elkaar weet te vinden ontstaan mooie en (deels) nieuwe vormen van samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulpverlening en zorg.

Een mooie ontwikkeling binnen PPO-NK is dat scholen steeds beter gaan samenwerken in acht wijk- en dorpsgerichte **werkgebieden**. Professionals krijgen het vertrouwen en de professionele ruimte om dicht bij huis te doen wat nodig is voor ieder kind. Wij zien dat de professionals deze verantwoordelijkheid ook nemen en hun kennis, casuïstiek en ervaringen delen op de weg naar duurzame ondersteuning in de school zelf.

Een andere mooie beweging is de **samenwerking tussen het speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs**. Waar passend onderwijs zich nu nog vooral richt op het basisonderwijs, krijgt het speciaal onderwijs een nadrukkelijke plek in de totale zorgstructuur van PPO-NK. Professionals werken ook hier intensief samen. Er ontstaat vertrouwen en begrip. Hierdoor kan kennis worden gedeeld en kunnen concrete casussen worden besproken en op deze manier kunnen in samenwerking nieuw beleid en werkwijzen worden ontwikkeld.

Tot slot

Al met al zijn we tevreden over de ontwikkeling die ons samenwerkingsverband doormaakt. Wij spreken onze dank uit aan de algemeen directeur, de medewerkers en de onderwijsprofessionals op de scholen voor de getoonde inzet en de geleverde prestaties.

Alkmaar, april 2017